

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Administració,
Ordenació i Inspecció Educatives

INSTRUCCIONS DE LA DIRECCIÓ GENERAL D'ADMINISTRACIÓ, ORDENACIÓ I INSPECCIÓ EDUCATIVES SOBRE L'APLICACIÓ DEL "PROGRAMA XARXA" PER AL CURS 2010-2011

El Programa Xarxa té com a objecte impartir matèries optatives i matèries de modalitat de batxillerat amb un suport a distància vehiculat principalment a través de la xarxa Internet.

Les matèries incloses al Programa Xarxa per al curs 2010-2011 són: *Literatura universal, Ampliació de matemàtiques, Història i cultura de les Illes Balears, Literatura catalana, Grec I, Llatí I, Grec II i Llatí II.*

A més de donar la possibilitat de seguir aquests estudis a un sector de l'alumnat que no podria fer-ho d'una altra manera, els objectius de la Conselleria d'Educació i Cultura són diversos:

- Consolidar pràctiques formatives que, mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, permetin a l'alumnat l'experimentació de tècniques de treball telemàtic, tan convenient per a la preparació dels joves tant en matèria d'adquisició de coneixements com en matèria de pràctiques relacionades amb el món laboral de la societat actual.
- Fomentar l'ús i la generació de materials curriculars per ser usats en xarxa per part de tot l'alumnat i el professorat de les Illes Balears i d'altres indrets.
- Explorar les possibilitats d'ampliar l'oferta educativa per via telemàtica per tal de facilitar al màxim les possibilitats dels alumnes de les Illes Balears de personalitzar els seus itineraris curriculars.
- Impulsar la intercomunicació, en matèria d'experiències didàctiques, entre els diferents centres i el professorat de les Illes Balears.

Per tot això, per als centres que duguin a terme el Programa Xarxa el curs 2010-2011, dict les següents instruccions referides a l'aplicació de l'Ordre del conseller d'Educació i Cultura de dia 4 de novembre de 2009, per la qual s'organitza la impartició de matèries de batxillerat en xarxa mitjançant l'ús d'instruments telemàtics, als instituts d'educació secundària de les Illes Balears (BOIB núm. 172, de 24 de novembre de 2009).

1. Alumnes.

Els alumnes matriculats en alguna matèria impartida dins del Programa Xarxa seran considerats alumnes del seu centre de matriculació a tots els efectes.

1.1 Requisits dels alumnes.

Els alumnes han de tenir els coneixements bàsics de maneig d'ordinadors (ús del teclat, identificació com a usuari, ús del processador de text, habilitat suficient per fer un examen directament amb un processador de text...) i de navegació per la xarxa (connexió, recerca a la WWW, maneig de pàgines web, ús del correu electrònic i, especialment, d'inserir-hi o extreure'n fitxers independents, maneig dels fòrums i dels xats...). En cas de no posseir aquests coneixements en el moment de la matrícula, el centre haurà d'assegurar que aquesta formació bàsica li serà facilitada a l'inici del curs, encara que s'hagi de completar amb la pràctica i dins el primer trimestre. En qualsevol cas els alumnes seran informats d'aquest requisit i un eventual incompliment no podrà ser argumentat posteriorment com a justificació en les reclamacions per les qualificacions que s'obtinguin.

1.2 Contactes entre els alumnes i professor.

Els alumnes podran tenir contacte amb el professor general i entre ells mateixos a través del correu electrònic i d'altres mitjans que els responsables del programa trobin adients i necessaris.

El professor general podrà també organitzar aquelles activitats extraescolars que consideri oportunes.

2. Inclusió a la planificació educativa del centre.

Els centres que decideixin incloure alguna matèria del Programa Xarxa en la seva oferta curricular ho han de reflectir a la programació general anual, on han de fixar les condicions particulars en què seran impartides.

Per adoptar l'opció del Programa Xarxa, qualsevol de les matèries, els IES han de valorar si poden complir els requisits que s'estableixen a l'article 4 de l'Ordre.

3. Professorat.

Per a cada una de les matèries del programa hi haurà un professor autor i un professor general, els quals seran designats per la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives.

Cada centre haurà de tenir un professor tutor de cada matèria en xarxa de la qual tengui algun alumne matriculat.

3.1 Funcions

Poden distingir-se tres funcions de professorat:

a) Professor autor, o Autor. Ho serà del material curricular i complementari, de la seva administració i gestió, de la redacció de la programació i de l'establiment dels criteris d'avaluació. Ha de ser un professor especialista en la matèria i amb experiència en aquesta matèria. Serà l'administrador del curs en conjunt.

b) Professor general. Serà aquell que, a distància, gestionarà el curs en xarxa d'acord amb la programació. Les seves funcions seran:

- Mantenir el contacte telemàtic amb l'alumne i fer-ne el seguiment del procés educatiu.
- Atendre, respondre i resoldre els dubtes.
- Organitzar i fer el seguiment dels fòrums en xarxa intervenint-hi sempre que calgui.
- Elaborar els informes d'avaluació i mantenir el contacte amb el professor tutor del centre.
- Dur un fitxer individualitzat de cada alumne on s'hi haurà de reflectir el seguiment del procés formatiu, tant des del punt de vista de la matèria com dels altres aspectes que influeixen en el procés d'aprenentatge. Hi haurà d'incloure les comunicacions amb el tutor de la matèria al centre (i a través d'aquest, les que aportí el tutor ordinari del grup), les qualificacions i observacions que de cada alumne es facin en les juntes d'avaluació del grup ordinari.
- En el seu centre d'origen (on dedicarà part del seu horari a altres activitats lectives), continuar assignat al seu departament didàctic des d'on es prendran les decisions que, en un règim ordinari, es prenen.

c) Professor tutor de la matèria al centre o Tutor en xarxa. Serà aquell professor del centre que tindrà assignat el seguiment i assistència dels alumnes en xarxa per connectar l'acció del professor general amb el centre. Requisits i funcions:

- La seva funció genèrica és actuar com a l'element humà en contacte amb l'alumne, per una part, i, per l'altra, amb la Junta d'Avaluació i

tutoria ordinària, així com amb l'entorn que l'alumne pot percebre com a impersonal (el maquinari i el professor general en xarxa).

- Haurà de ser un professor del departament al qual estigui adscrita la matèria i del seu grup ordinari (els centres resoldran la solució més adient en el cas d'impossibilitat d'agrupar en un mateix grup ordinari els alumnes que cursin les matèries del Programa Xarxa).
- Exercir per delegació les funcions del professor general a la Junta d'Avaluació.
- Aportar i certificar la nota de la matèria del Programa Xarxa a la Junta d'Avaluació, d'acord amb el procediment ordinari i general.
- Si fos el cas, seria qui, en el si del seu departament didàctic, informaria una eventual reclamació de la qualificació d'acord amb el sistema ordinari.

El professor tutor disposarà d'una hora de dedicació computable com a lectiva (presencial amb el grup d'alumnes) o dues hores complementàries (una d'elles presencial amb els alumnes). Les tres hores restants de l'horari dels alumnes seran cobertes, amb hores computables com a complementàries, pel mateix professor tutor o altre professorat de guàrdia, preferiblement d'entre els departaments que poden tenir al càrrec la matèria o les matèries del Programa Xarxa que s'ofertin al centre.

3.2 Professor de guàrdia.

Aquesta funció l'exerciran preferentment els professors tutors de les matèries cursades en xarxa. En el cas que no es puguin dividir entre els professors esmentats, les hores de guàrdia restants podran ser cobertes per altres professors d'alguns dels departaments que poden tenir al càrrec la matèria o les matèries del Programa Xarxa que s'ofertin al centre.

En el cas que a un centre s'oferti més d'una matèria del Programa Xarxa amb el mateix horari, les guàrdies es podran repartir de tal manera que almanco una de les quatre hores setmanals els alumnes de cadascuna de les matèries tinguin el suport del seu professor tutor. Res no impedeix tampoc que les guàrdies dels professors coincideixin en l'horari sempre i quan es respectin aquestes instruccions.

El professor, o professors, de guàrdia aplicarà els mecanismes ordinaris de control de la presència dels alumnes al seu lloc. Haurà de conèixer el mecanisme de connexió a Internet i al web des d'on s'abaixin els materials (a l'inici de curs podrà rebre, si és que li cal, una formació mínima). El control d'assistència serà semblant, o adaptat (a criteri del cap d'estudis), al que es faci en una classe ordinària i la documentació arribarà, com la de les

ordinàries, al cap d'estudis, el qual en farà un seguiment adient a les seves peculiaritats.

3.3 Professors generals i contacte amb els alumnes.

D'acord amb l'apartat b) del punt 3.1 d'aquestes instruccions, els alumnes de cada matèria en xarxa tendran assignat un professor general. Aquest professor atindrà i seguirà, en xarxa, el seu procés formatiu. Això no vol dir que el professor general estigui disponible per a tots els alumnes simultàniament a totes les sessions. Aquesta atenció dependrà del grau de viabilitat de la coincidència (vegeu el punt 5è d'aquestes Instruccions). En tot cas es procurarà que l'horari del professor general coincideixi almanco en una hora amb l'horari de cadascun dels alumnes.

El professor general establirà un torn de coincidències individuals que podrà variar-se en funció de les necessitats o amb la reducció dels alumnes assignats a un mateix professor general.

Els alumnes tendran un contacte permanent amb el web servidor. A més podran adreçar-se per correu electrònic al seu professor general per a les consultes que considerin convenientes. El professor general respondrà individualment en un termini màxim de 24 hores, tot i que, almanco en algunes sessions i més com millor es donin les condicions de coincidència, la resposta pot ser instantània. L'alumne també tindrà prèviament la programació d'aquestes coincidències, generals o reduïdes (sabrà quan té algú allà deçà, per què hi és o per què en rep missatges o respostes, i quan ha de treballar sol o en interacció amb la màquina), amb la qual cosa podrà adaptar-hi el seu treball.

El correu electrònic també serà a l'abast de l'alumne fora d'horari lectiu, tot i que aquesta possibilitat mai no podrà substituir l'horari de les sessions al centre ni tindrà garantia de resposta immediata.

4. La dinàmica de les classes.

L'alumne del Programa Xarxa ha de disposar al centre, durant l'horari setmanal de la matèria, d'un ordinador d'ús individual convenientment equipat i connectat per poder accedir als materials complementaris que se li serviran per via telemàtica. El centre arbitrarà les millors condicions segons les seves possibilitats i, en tot cas, les suficients perquè els alumnes puguin seguir la matèria amb profit.

Les condicions òptimes seran un espai i unes màquines per a ús exclusiu dels alumnes a les hores que cursin la matèria. La disposició d'aquests requeriments, compatibles amb d'altres activitats que utilitzin les TIC, els

haurà d'examinar el centre en el moment de decidir si inclou alguna matèria del Programa Xarxa en la seva oferta curricular.

A l'inici de cada sessió l'alumne es connectarà mitjançant un protocol d'identificació i seguirà la seva formació a partir del material curricular base de què disposarà en format imprès, o en altres formats, i del material complementari que tindrà al seu abast a la xarxa.

La disponibilitat dels materials i el temps de què disposarà per elaborar els exercicis o pràctiques li marcaran el ritme a seguir i permetran a l'administrador del curs de comprovar que l'alumne el segueix.

5. Horaris.

Els horaris es programaran d'acord amb el que estableix l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de dia 27 d'abril de 2009, sobre el desenvolupament del batxillerat a les Illes Balears (BOIB núm. 69, de 12 de maig de 2009). La direcció del centre vetllarà perquè els alumnes siguin en tot moment adequadament atesos.

Pel que fa al cas que a un mateix centre s'oferti més d'una de les matèries del Programa Xarxa, els alumnes de les distintes matèries en xarxa podran coincidir en aula i horari sempre i quan tinguin assegurat l'ús d'un equip informàtic per a cadascun i que el professor tutor de cadascuna de les matèries estigui de guàrdia almanco una hora per setmana.

6. Materials.

6.1 Materials curriculars: característiques.

Si el professor general ho troba convenient, els alumnes usaran com a manual de la matèria un dels que hi ha en català al mercat. L'elecció la farà el professor general, adaptant-se al procediment general.

La unitat 0. Aquesta unitat serà la inicial introductòria i on l'alumne trobarà els conceptes i orientacions principals. A cada unitat corresponent a un tema concret, hi haurà posteriorment ampliació d'aquells continguts bàsics per tal de reforçar-los i perquè conservi una visió unitària del conjunt d'activitats que haurà fet. La preparen i amplien els autors.

L'Arxiu de preguntes més freqüents. Els professors generals aniran confeccionant un arxiu de preguntes més repetides de forma que els alumnes tinguin accés a unitats de repàs específiques que sabran reconèixer un cop hagin estat vistes en les sessions ordinàries. Aquest arxiu es mantindrà tot el curs i s'anirà ampliant

i perfeccionat en els cursos següents, tot i que pugui ser administrat al ritme que es consideri més adient. El preparen i amplien els autors, amb la col·laboració dels professors generals.

6.2 Materials complementaris.

Els fòrums. Els establiran, si ho troben convenient, els professors generals i seran un element dinamitzador en la conducció de les activitats de classe i de la participació de l'alumnat. Els alumnes hi podran intervenir fent-hi les aportacions particulars i, també, per expressar-hi els dubtes o per aclarir els que d'altres companys hi hagin exposat. Podran plantejar-se sempre que el professor ho trobi convenient. Cada professor general farà, pel que fa al seu fòrum, el seguiment de les intervencions dels alumnes i, en considerar-ho necessari, intervindrà de la forma que consideri més adient: ampliar o aclarir, noves qüestions, reconducció de l'orientació del fòrum...

Els exercicis. Tot i que tenen característiques específiques derivades del mitjà de relació entre materials, professor i alumne, vénen a ser una transposició dels exercicis i activitats habituals de qualsevol manual. L'alumne els pot consultar a través de la xarxa i han de ser realitzats directament sobre suport informàtic. Excepte en els casos que aquests admetin correcció automàtica, es remetran al professor per correu electrònic, mitjà a través del qual també es vehicularà la resposta del professor. El professor general de cada matèria podrà proposar als alumnes exercicis que no s'ajustin als mitjans de correcció previstos; en aquests casos preveurà altres vies, com ara l'ús del fax del centre.

Adreces electròniques de pàgines d'interès curricular. El professor general podrà indicar adreces per trobar a la xarxa pàgines o webs amb continguts interessants, ja sigui de materials de treball, de consulta, d'ampliació...

La pissarra virtual. El professor general pot gestionar un espai on dipositar informacions de tipus general per a coneixença de tots els alumnes, a manera de tauler d'anuncis. Pot haver-n'hi un altre per a ús dels alumnes.

7. Currículum.

El currículum de cada matèria en xarxa serà el mateix que el vigent per a les matèries presencials corresponents. Poden trobar-se en el web weib.caib.es.

El currículum és una selecció de tot el que ofereix el currículum vigent.

Els materials poden oferir-se a l'alumne de forma que vagi triant, a partir d'uns mínims obligatoris i d'acord amb el valor curricular que se'ls assigni, aquells temes que, donada la varietat de possibilitats, li permetin treballar amb la dedicació suficient per tal d'aconseguir els objectius.

Hi haurà una sèrie de sessions de cada tema que seran considerades com a mínims obligatoris per aprovar el curs, mentre que d'altres tendran caràcter optatiu i permetran que l'alumne aprofundeixi voluntàriament en determinats aspectes del tema, amb la corresponent transcendència en la qualificació final.

8. Avaluació.

8.1 Aspectes generals.

L'avaluació dels alumnes matriculats en alguna de les matèries incloses en el Programa Xarxa està regulada a l'article 5 de l'Ordre.

Els criteris per a l'avaluació formaran part de la programació del curs i estaran relacionats amb els objectius que es fixin per a cada unitat didàctica.

Els professors generals els aplicaran de la forma que és habitual en les classes presencials: exercicis, intervencions en el fòrum d'opinió, treballs, controls i exàmens... Igualment marcaran els exercicis de recuperació, de reforçament o d'ampliació que considerin adients per a cada alumne, tant en el transcurs com al final de cada unitat didàctica o mòdul, com després de cada Junta d'Avaluació.

En el cas que l'alumne no superi l'avaluació ordinària, els professors generals elaboraran un programa de treball a presentar amb temps suficient per a la recuperació de l'avaluació extraordinària.

Els professors generals estaran en contacte continuat amb els tutors de la matèria al centre (i aquests, alhora, amb el tutor del grup ordinari de l'alumne) per tal de tenir notícies i aportar-ne sobre el procés educatiu de l'alumne.

Caldrà establir oportunament i centre a centre, el sistema mitjançant el qual els professors generals facilitaran la seva qualificació i l'informe d'avaluació als tutors als centres, i aquests al tutor del grup ordinari.

8.2 Exàmens.

Les proves o exàmens seran elaborats pels professors generals del programa i seran administrats per via telemàtica al centre en el moment prèviament acordat en relació al calendari d'avaluacions de cada centre. Els professors responsables del programa al centre es faran càrrec d'aplicar-los als alumnes que els hauran de realitzar en la seva presència.

El procediment habitual de realització de les proves d'avaluació serà el següent: l'alumne redactarà l'exercici utilitzant l'ordinador o a mà, quan el tipus

d'exercicis ho faci convenient (en aquest darrer cas, l'examen de cada alumne serà escanejant). Al final l'arxivarà a l'ordinador, a un disquet o a un altre tipus de suport, i en traurà una còpia impresa que signarà i que el professor responsable del programa al centre recollirà i deixarà en custòdia al departament didàctic. El fitxer que conté la prova serà remès per correu electrònic al professor general del programa al qual estigui assignat l'alumne, que en farà la correcció i la qualificació, i n'elaborarà, si cal, els informes adients per a l'avaluació. La prova corregida es remetrà a l'interessat per via telemàtica. El professor general la guardarà i, si fos necessari, la remetria, signada, al professor que en el centre tutori l'alumne que l'ha feta.

Caldrà coordinar el calendari amb temps suficient per tal que s'adapti al calendari general de cada institut, tant si s'elaboren exàmens per a cada centre com si s'arbitra una data i hora simultànies a tots els centres amb temps suficient per coordinar-se amb el calendari ordinari de cada centre.

Una vegada fets els exàmens els professors tutors tendran la responsabilitat de fer arribar el més aviat possible les proves als professors generals per tal que el procés de correcció sigui el més àgil possible i estigui enllestit abans de les reunions d'avaluació.

9. Relacions amb l'Administració.

La Conselleria d'Educació i Cultura, des del Servei d'Ensenyament del Català, pertanyent a la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives, nomenarà un Coordinador del Programa Xarxa per tal de fer el seguiment i l'avaluació pertinents de l'aplicació del programa.

Palma, 11 de juny de 2010

La directora general d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives

Maria Gener Llopis